

Underlag för profilering av Ronneby kommun

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Projektets uppbyggnad	3
Arbetsprocessen	3
Fokusgruppsstudien.....	4
Enkätundersökning	4
Seminarier	5
3T- modellen som utvecklings- och profileringsstrategi.....	6
Richard Florida och hans forskning	6
3T – Teknologi, Talang och Tolerans	7
Forskningsexempel.....	7
Förväntningar – Ronneby 3T	8

Inledning

Under våren 2005 har Ronneby kommun bedrivit ett utvecklingsarbete med målet att ta fram en *profil* för Ronneby. Arbetet baserar sig på det uppdrag gällande profileringsstrategi som kommunstyrelsen gav informationsenheten i april 2003. Ett stort antal personer från näringsliv, högskola, kommunal verksamhet och föreningar i Ronneby har involverats i uppdraget.

Profilen förväntas tjäna en serie syften:

- Lyfta fram och tydliggöra Ronnebys konkurrensfördelar.
- Skapa energi och uppmuntra till nya initiativ i Ronneby.
- Utgöra en röd tråd i kommunikationen med potentiella boende och etablerare.
- Ligga till grund för politisk diskussion om långsiktiga utvecklingsinsatser i Ronneby.

Som yttersta målsättning med Ronnebys profil kan sägas att Ronneby ska stärka sin förmåga att attrahera boende, besökande och företag. Profilen är alltså inte i första hand en "reklamfråga".

Det här dokumentet ska ge möjligheten för beslutsfattare och andra intressenter att granska profilmförslaget och skaffa en insikt i hur idéerna vuxit fram.

Projektets uppbyggnad

Arbetsprocessen

I projektet har många personer från näringsliv, föreningar, högskola och kommunal verksamhet i Ronneby har deltagit. Detta har bidragit till att den kompetens och kreativitet som finns i Ronneby tagits tillvara, samtidigt som det har lagts en god grund för det kommande förankringsarbetet.

För att kunna ta fram en *rådande* respektive *önskad bild* av Ronneby genomfördes fokusgrupper (gruppintervjuer) och enkätundersökningar. Parallellt med genomförandet av undersökningarna, öppnades också debattforumet på webbplatsen Vision Ronneby. Projektledningen har även tagit del av de förslag och synpunkter från medborgarna som inkom i samband med översiktsplanen på Vision Ronneby.

Den breda sammansättningen av deltagare i profileringsprojektet baserar sig på antagandet att Ronnebys profil inte enbart är en kommunal angelägenhet utan i allra högsta grad ett gemensamt intresse för ronneyborna och för de företag och organisationer som finns här.

Projektets olika aktörer kan beskrivas som följer:

Projektgrupp: Gruppen har bestått av fem personer särskilt tillfrågade inom näringsliv, högskola och Ronneby kommun (enligt Triple-Helix modell).

Referensgrupp: Vid fyra seminarier har 25 representanter från näringsliv, föreningar, Ronneby kommun och Blekinge Tekniska Högskola arbetat fram en profileringsstrategi.

Projektledare: Mia Trahn, Informationsenheten, har varit projektledare.
Projektassistent: Ulrika Isaksson

Processledare: Per Ekman, från företaget GeoBrands i Kalmar, har lett arbetsprocessen i referens- och projektgruppen. Per Ekman är specialiserad på Place Marketing och regional profilering.

Fokusgruppsstudien

Som ett första led i profileringsarbetet har det genomförts sju fokusgruppsmöten med målgrupperna *barnfamiljer, företagare, pensionärer, ungdomar, studenter, besöksnäring och samhälle/kultur/idrott*. Grupperna har letts av Mia Trahn och Ulrika Isaksson med stöd av Per Ekman.

Frågor som fokusgrupperna diskuterade var:

- Vad uppfattar ni som positivt med Ronneby?
- Vad uppfattar ni som negativt med Ronneby?
- Vad kan göra Ronneby mer attraktivt (boende-, besöks, eller företagsort)?
- Vad karaktäriserar den externa bilden av Ronneby?
- Vilken bild av Ronneby vill ni ge?

Enkätundersökningen

Resultatet från fokusgrupperna låg till grund för den webbaserade enkät som riktades till kommunens invånare och som besvarades av 435 personer. En liknande enkät skickades till ca 800 personer inom offentlig förvaltning, media och näringsliv som är verksamma utanför kommungränsen och som besvarades av 205 personer.

Slutsatser av undersökningarna

Här redogör vi för några av de huvudsakliga slutsatserna från de undersökningar som genomförts. För en djupare beskrivning av metod och analys hänvisas till pdf-dokumenterna Fokusgrupper, Attitydundersökning och Rapportwebbenkat.

Vad upplevs attraktivt med Ronneby?

Det råder inget tvivel om att flertalet i undersökningen förknippar Ronneby med närhet till naturen där skärgården, brunnsparken och skogen nämns som attraktiva värden.

Ronneby anses vara en trevlig och idyllisk sommarstad.

Av de som bor i Ronneby kommun är det 45 % som kan rekommendera en vän att flytta hit. De argument som finns för att flytta hit är kombinationen av "natur och närhet till hav", "barnvänligt" och "bra och billig variationsrik boendemiljö".

Av dem som svarat och bor i Ronneby idag är det drygt 60 % som tycker att Ronneby erbjuder ett bra boende.

Vad upplevs ej attraktivt med Ronneby?

Påståendet att man i Ronneby gillar utveckling och ser nya möjligheter togs med i undersökningen för att testa en indikation som uppkommit i fokusgruppsstudien, nämligen att Ronneby upplevs vara en kommun utan visioner och som är obenägen till förändring. Undersökningen visade att drygt 45 % av ronnebyborna har uppfattningen att man inte gillar utveckling och ser nya möjligheter i Ronneby. 25 % av respondenterna som inte bor i Ronneby tycker likadant. "Jantelag", "trögt och inskränkt" nämns av många respondenter.

Stadskärnan upplevs idag som trist med ett dåligt utbud av affärer och restauranger oavsett om man bor här eller inte.

Undersökningen visar att arbetsmarknaden i Ronneby är ett stort problem. Få av dem som studerar på Blekinge Tekniska Högskola finner arbete efter sina studier i denna region, därför väljer man att flytta till andra orter.

Knappt 20 % av respondenterna som inte bor i Ronneby anser att Ronneby är en bra plats för företag att verka i.

De gjorda studierna visar att Ronneby upplevs erbjuda goda boendemöjligheter med natur och skärgård som starka värden. Det i särklass starkaste landmärket är Ronneby

Brunn. Signifikant för minussidan i undersökningen är att så många lyfter fram bristen på visioner och förändring. Ronneby upplevs stillastående av många.

Utvecklingsprocessen

De resultat som framkom i undersökningarna har utgjort ett viktigt underlag för referensgruppens arbete under våren 2005. Gruppen samlades vid fyra seminarietillfällen á 4 timmar under vilka förslaget till profil växte fram. Emellan seminarietillfällena har projektgruppen arbetat med att tolka det framkomna arbetsresultatet och med att utveckla profileringsförslaget.

Nedan redogör vi kortfattat för de seminarier som genomfördes med projekt och referensgruppen.

Seminarium 1 – Uppstart - Dagens bild av Ronneby

Under första tillfället fick deltagarna möjlighet att lära känna varandra. Likaså presenterades och diskuterades projektets mål och vilka förväntningar deltagarna har på projektet. Under seminariet analyserades också de undersökningsresultat som framkommit gällande dagens bild av Ronneby. Vad var glädjande? Vad var mindre glädjande?

Seminarium 2 – Möjligheter och hot

Vid det andra seminarietillfället diskuterades Ronnebys framtid utifrån tänkbara möjligheter och hot som Ronneby kan komma att möta i framtiden. Deltagarna fick sedan uppgiften att värdera de möjligheter som framkommit utifrån hur de trodde de skulle inverka på Ronnebys samlade attraktionskraft.

Några möjligheter som framkom var:

- o En positiv småföretagarutveckling
- o Ökad regional samverkan
- o Att lyfta fram den lilla stadens särskilda fördelar
- o Att utveckla Ronneby som turistmål
- o Att Ronneby vågar testa något nytt (som när Soft Center startades)

Några hotbilder som målades upp var:

- o Arbetsmarknaden, nedläggningar och företagsflytt
- o Att medel inte finns för att utveckla kommunen
- o Att visioner saknas för kommunen, det gamla möter inte det nya
- o Att vi inte lyckas ta till vara på den yngre generationen
- o Jantelagen

Seminarium 3 – Den önskade bilden av Ronneby

Deltagarna fick i smågrupper arbeta fram "önskade bilder" av Ronneby, dvs. så som man vill att Ronneby ska uppfattas i framtiden. Grupperna ombads värdera de resultat som framkom i termer av hur särskiljande bilderna var liksom i vilken grad de skapar stolthet/energi lokalt i Ronneby. Bland det som framkom kan nämnas:

- o Ronnebyandan. Ett begrepp som fångar "motsatsen till Jantelagen".
- o Ronneby: Kunskapens, mångfaldens och hälsans källa.
- o Ronneby kännetecknas av samverkan och nytänkande

Projektgruppens slutsatser efter 3 seminarier

Efter det tredje seminariet med referensgruppen stod två saker klart för det projektgruppen:

Glappet mellan *dagens bild av Ronneby* och *den önskade bilden av Ronneby* (så som referensgruppen önskar sig den) är i flera avseenden stort.

Referensgruppen ger tydliga signaler om behovet i Ronneby av något starkt framtidsorienterat.

I detta läge beslöt projektgruppen att föreslå en profil som möter behovet av framtidsorientering och har karaktären av en förändringsprocess. Projektgruppen valde att värdera möjligheten att använda Richard Floridas modell 3T som stöd för utveckling och profilering av Ronneby. Modellen utgår från Richard Floridas uppmärksammade forskning kring de faktorer som bidrar till tillväxt i det framväxande kunskapssamhället.

Modellen 3T återkommer i ett senare avsnitt.

Seminarium 4 – Värdering av Ronneby Creative City Initiative

Vid det fjärde och avslutande seminariet fick referensgruppen ta del av förslaget att använda Richard Floridas 3T som grund för utveckling och profilering av Ronneby. Idén presenterades under namnet *Ronneby Creative City Initiative* (hädanefter benämnt Ronneby 3T). Deltagarna arbetade gruppvis med att identifiera möjligheter och risker med förslaget. Bland det som kom fram kan nämnas:

Möjligheter:

- Förslaget skapar delaktighet och engagemang
- Förslaget inkluderar tolerans och mångfald
- Förslaget bidrar till förändringar och nytänkande

Risker:

- Att det blir tomma fraser
- För mycket spets och inget djup
- Otillräcklig energi eller politisk ovilja

Det var tydligt att referensgruppen tog emot profilmförslaget med stor entusiasm, och såg många praktiska tillämpningsmöjligheter i Ronneby. Projektgruppen fick i uppgift att fördjupa förslaget ytterligare och att förbereda för politiskt beslut.

Det kända epitetet *Ronneby - hjärtat i Sveriges trädgård* är väl inarbetat och bör därför finnas kvar. Gruppen är tydlig med att *Ronneby - hjärtat i Sveriges trädgård* även fortsättningsvis kommuniceras inom turism- och besöksnäringen.

Projekt- och referensgruppen har under sina diskussioner kommit fram till att epitetet inte är tillämpligt för att attrahera nya företag och boende till Ronneby kommun.

3T- modellen som utvecklings- och profileringsstrategi

Richard Florida och hans forskning

Richard Florida är professor i *Regional Economic Development* vid The George Mason School of Public Policy, Virginia, USA. Florida har koncentrerat sin forskning på faktorer som påverkar tillväxt i det framväxande kunskapssamhället. Hans bok *The rise of the creative class*, har rönt stor uppmärksamhet och hans modell 3T har anammats av ett flertal regioner och städer över hela världen.

En central idé hos Richard Florida är att regioners förmåga att attrahera och gynna

kreativitet är avgörande för dess förmåga att skapa tillväxt. Han använder begreppet *Creative Economy* och gör en ansats att beskriva de krafter och samband som kommer att påverka platser och människor i en tid då kreativitet och innovation står högst i kurs.

Människor väljer i allt högre utsträckning att flytta till platser de upplever som attraktiva, snarare än att flytta dit jobben finns. Företag kommer med tiden, precis som vi människor, bli allt mer fokuserade på att förlägga sin verksamhet till de platser, där kreativiteten finns att hämta.

Vad upplevs då som attraktivt i det framväxande kunskapssamhället? Enligt Florida är två faktorer särskilt viktiga; Den första är *Diversity*, dvs att man på platsen hittar människor med olikartade kulturer och livsstilar och att en hög grad av tolerans visas mot dem som traditionellt anses avvikande på olika sätt; homosexuella, invandrare, bohemer, konstnärer etc.

Den andra faktorn som påverkar platsens attraktivitet enligt Florida, är *Vibrancy*, dvs att platsen sjuder av liv och är upplevelserik. Kultur, konst och evenemang blir här nyckelstrategier, enligt Florida. En levande stadskärna och kreativa mötesplatser påverkar upplevelsen av platsen.

3T – Teknologi, Talang och Tolerans

Den uppmärksammade modellen 3T syftar till att klargöra sambandet ovan mer i detalj. Den visar på tre samspelande faktorer som tillsammans är avgörande för att skapa tillväxtregioner i kunskapssamhället, enligt Florida.

De tre T:na står för Teknologi, Talang och Tolerans. Kortfattat kan sambandet mellan dem beskrivas så här; toleranta, öppna, mångfacetterade och myllrande platser tenderar att dra till sig den kreativa och nyskapande arbetskraften, vilket i sin tur skapar förutsättningar för innovation, ny teknik och kunskapsintensiva verksamheter.

Richard Florida har i sin forskning studerat ett stort antal regioner och länder utifrån en serie index, som visar att dessa tre T:n har hög förklaringsgrad vad gäller tillväxt. Bland dessa index kan nämnas;

Toleransindex; mäts genom att man undersöker hur mycket invandrare som bor på platsen. Man tittar också på hur många som arbetar inom den kulturella genren jämfört med övriga platser i Sverige.

Talangindex; mäts genom hur många som har en akademisk utbildning jämfört med övriga platser i Sverige.

Teknologindex; mäts genom hur många anställda som finns inom teknikintensiva företag och hur många som arbetar inom servicesektorn, jämfört med övriga platser i Sverige.

Forskningsexempel

I Danmark bedrivs ett forskningsprojekt inom Floridas T-modell. Projektet är knutet till Copenhagen Business School och är en del av en större europeisk studie, där sju andra europeiska länder ingår som Sverige, Norge, Finland, Tyskland, England, Holland och Canada. För närmare beskrivning av forskningen se, www.kreativeklasse.dk . Projektledningen (Mia Trahn och Ulrika Isaksson) har besökt professor Björn Asheim och doktorand Høgni Kalsø Hansen som arbetar på Lunds universitet - institutionen för Social and Economic Geography. Björn Asheim är projektledare för den svenska forskningen kring Technology, Talent och Tolerance. Høgni Kalsø Hansen har kommit igång med de inledande dataanalyserna för att hitta indikatorer på kreativa människors geografiska preferenser i Sverige och hur dessa stämmer överens med lokaliseringen av hightech verksamheter och regional utveckling generellt.

Under vårt besök i Lund ställde vi frågan om det är möjligt att implementera T-modellen på en mindre plats som Ronneby. Ronneby ligger enligt Asheim och Kalsø Hansen inom

ett attraktivt geografiskt område. Platsen har alla möjligheter att utvecklas till en kreativ plats.

Vi fick ta del av de dataanalyser som doktorand Kalsø Hansen tagit fram över svenska städer och deras kreativa index. Enligt resultatet ligger Ronneby hyfsat bra till i förhållande till sin storlek. Det finns dock områden som vi måste förbättra och arbeta vidare med. Platser som har kommit en bit på väg eller är i startgroparna är enligt 3 T-modellen är Malmö/Köpenhamn, Tallin, Toronto, Adelaide.

Förväntningar – Ronneby 3T

I inledningen nämndes en serie syften som den kommande profilen förväntades tillgodose;

- Lyfta fram och tydliggöra Ronnebys konkurrensfördelar
- Skapa energi och uppmuntra till nya initiativ i Ronneby
- Utgöra en röd tråd i kommunikationen med potentiella boende och etablerare
- Ligga till grund för politisk diskussion om långsiktiga utvecklingsinsatser i Ronneby

Förhoppningen är att Ronneby 3T möter dessa krav på ett bra sätt. Två viktiga förhållanden påverkar de förväntningar vi kan ställa på projektet;

- Ronneby är sannolikt inte i täten idag vad gäller teknologi, talang och tolerans. Profilen blir därmed inte ett löfte om vad Ronneby kan erbjuda idag. Istället handlar *Ronneby 3T* om en förändringsprocess i syfte att långsiktigt stärka Ronnebys attraktionskraft. De initiativ som tas och de framsteg som görs, kommer också att ge den mer kortsiktiga vinsten att Ronneby upplevs kreativt och föränderligt.
- Full kraft bakom Ronneby 3T bedömer vi kan uppnås bäst om ett stort antal organisationer och individer känner sig involverade i initiativet. Idéer och tillämpningsmöjligheter kan uppkomma såväl hos högskola, privata företag, föreningar som i den kommunala organisationen. Detta breda engagemang bör eftersträvas i den kommande processen.

Bland de förväntningar som kommit fram när profilmförslaget diskuterats framträder följande extra tydligt:

- o Att 3T utgör ett verktyg och måttssystem för strategisk planering.
- o Att kunskapssamhällets särskilda utmaningar möts bättre.
- o Att kreativa personer och verksamheter ges plats.
- o Att nya mötesplatser och "kreativa arenor" skapas
- o Att konst och kultur används för att göra Ronneby mer levande.
- o Att olikheter bejakas och att vi verkar för ökad mångfald.
- o Att profileringen av Ronneby andas talang, tolerans och teknologi

Förslag till nästa fas av profileringsarbetet framgår av särskilt dokument